

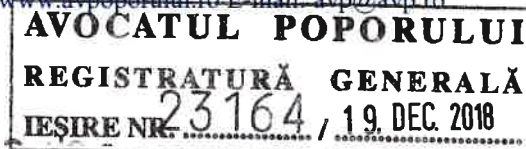
ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale,

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem alăturat, ***excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 64 alin. (1) din Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare.***

Vă asigur, Stimate Domnule Președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului formulează prezenta

Excepție de neconstituționalitate

referitoare la prevederile art. 64 alin. (1) din Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare

1. Caracterul constituțional al dispozițiilor art. 64 alin. (1) din Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare, din perspectiva asigurării protecției oferite de art. 16 și art. 50 din Legea fundamentală, este asigurat numai în măsura în care **renta viageră se aplică tuturor sportivilor cu nevoi speciale care au obținut medalii la competiții olimpice destinate persoanelor cu dizabilități, inclusiv celor care au reprezentat România și au obținut medalii la Jocurile Mondiale ale Surzilor, în prezent Jocurile Olimpice ale Surzilor (Jocurile Olimpice Tăcute), precum și la Jocurile Olimpice ale Persoanelor cu Handicap Intelectual.**

Potrivit art. 64 alin. (1) din Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare: *”Sportivul de performanță care a obținut o medalie de aur, de argint sau de bronz în probele sportive individuale ori pe echipe din cadrul Jocurilor Olimpice sau Jocurilor Paralimpice ori o*

medalie de aur la campionatele mondiale sau europene de seniori la probele sportive individuale sau pe echipe ce au fost incluse cel puțin o dată în programul Jocurilor Olimpice sau al Jocurilor Paralimpice are dreptul, la cerere și cu confirmarea Ministerului Tineretului și Sportului, la o rentă viageră”.

Precizări preliminare privind jocurile olimpice destinate persoanelor cu nevoi speciale

În lumea sporturilor internaționale, sunt organizate Jocuri Olimpice și competiții pentru atleții cu handicap, așa cum sunt **Jocurile Paralimpice și Jocurile Olimpice pentru Surzi (Deaflympics), precum și Jocurile Olimpice pentru Persoane cu Handicap Intellectual (Special Olympics).**

Comitetul Olimpic recunoaște, ca organizații sportive independente, CISS (Comitetul Internațional al Sportului pentru Surzi) înființat în 1924 și SOI (Organizația Internațională Special Olympics, destinată persoanelor cu Handicap Intellectual) înființată în 1968.

Examinând preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2016 pentru modificarea și completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, observăm că acest act normativ a avut ca premiză nediscriminarea sportivilor cu nevoi speciale față de ceilalți sportivi.

Dreptul la rentă viageră a fost acordat tocmai în considerarea calității de sportiv cu nevoi speciale și nu în funcție de categoria de jocuri olimpice la care acesta a obținut medalii, așa încât de renta viageră ar trebui să beneficieze toți sportivii cu nevoi speciale.

Astfel, ordonanța a fost motivată de *”necesitatea creării unui cadru normativ nediscriminatoriu pentru premiarea și susținerea financiară a sportivilor cu nevoi speciale la același nivel cu ceilalți sportivi, pentru același tip de performanțe obținute la competiții naționale și internaționale oficiale”*. Totodată, s-a reținut că *”neadoptarea în regim de urgență a măsurilor de reglementare*

propuse prin prezenta ordonanță de urgență va avea ca efect imposibilitatea acordării de sprijin financiar și de premiere a sportivilor cu nevoi speciale, va genera blocaje și ineficiență și va menține inechitățile și discriminările cu privire la premierea sportivilor cu nevoi speciale în raport cu ceilalți sportivi, precum și menținerea inechităților și discriminărilor referitoare la modul de calcul și plata rentelor viagere între sportivii cu aceeași performanță, pe de-o parte, și între sportivii cu nevoi speciale și ceilalți sportivi, pe de altă parte, cu impact grav asupra activității sportive de performanță și, implicit, și asupra imaginii României, întrucât sportul reprezintă una dintre valorile fundamentale ale unei societăți.”

Cu toate acestea, scopul declarat al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 61/2016, de asigurare a unui tratament juridic nediscriminatoriu, nu a fost în întregime realizat, având în vedere faptul că, într-o interpretare restrictivă a dispozițiilor acesteia, sportivii cu nevoi speciale care au obținut medalii la Jocurile Olimpice ale Surzilor și la Jocurile Olimpice ale persoanelor cu Handicap Intelectual, nu sunt prevăzuți în mod expres în ipoteza nomei juridice.

Apreciem că dispozițiile legale criticate sunt constituționale în măsura în care dreptul la renta viageră se acordă tuturor sportivilor cu nevoi speciale care au obținut medalii la competiții olimpice destinate persoanelor cu dizabilități, inclusiv celor care au reprezentat România și au obținut medalii la Jocurile Mondiale ale Surzilor, în prezent Jocurile Olimpice ale Surzilor, precum și celor care au obținut medalii la Jocurile Olimpice pentru Persoane cu Handicap Intelectual.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că existența unui handicap presupune, pentru toate persoanele care se confruntă cu acesta, eforturi comparabile de adaptare la condițiile de trai. Se poate susține că, în această lumină, tipul de competiție olimpică la care au obținut medalii nu poate plasa persoanele cu handicap într-o situație mai avantajoasă sau mai puțin avantajoasă, atât prin raportare la categoria sportivilor cu nevoi speciale din care fac parte, cât și prin raportare la ceilalți sportivi de performanță.

În considerentele Deciziei nr. 681/2014, Curtea Constituțională a reținut că **”statutul de persoană cu handicap trebuie să îi plaseze într-o poziție egală pe toți cei care au acest statut, care trebuie să se bucure în aceeași măsură de aceleași facilități fiscale, în speță fiind vorba despre scutiri de impozit pe veniturile realizate. În mod contrar, se instituie o situație discriminatorie în cadrul aceleiași categorii de persoane, care este contrară principiului egalității în drepturi a cetățenilor, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție. Opțiunea legiuitorului pentru acordarea unor scutiri de impozit pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat care realizează venituri din salarii a fost justificată de necesitatea protejării veniturilor obținute de către acestea, fiind întemeiată pe o serie de considerente obiective, și anume încurajarea persoanelor cu handicap să se integreze în masa activă a populației. Așa fiind, pe considerentul egalității de tratament între persoanele cu handicap grav sau accentuat, facilitățile fiscale aplicate veniturilor de natură salarială ar trebui să se extindă și asupra veniturilor obținute din activități independente – profesii libere –, așa cum, de altfel, legiuitorul a înțeles să le extindă și asupra veniturilor realizate din pensii de către persoanele cu handicap grav sau accentuat.”**

Considerăm că raționamentul aplicat de Curtea Constituțională în soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal este pe deplin aplicabil și în privința dispozițiilor **art. 64 alin. (1) din Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare**

Or, observăm că în cadrul aceleiași categorii de subiecți (persoane cu dizabilități care au obținut medalii la competiții olimpice pentru persoane cu nevoi speciale) intervin discriminări, deși aceștia se află în situații juridice similare prin statutul lor, iar o atare reglementare instituie un dezavantaj în sarcina unora dintre ei, fapt ce are ca rezultat ruperea echilibrului juridic.

Principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere, **în esență**, pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional. Or, în cazul de față nu a putut fi identificat un criteriu obiectiv și rațional care să permită instituirea unui tratament juridic diferențiat între sportivii cu deficiențe.

Textul legal criticat introduce o situație discriminatorie născută în cadrul aceleiași categorii de persoane, în speță sportivii cu nevoi speciale care au obținut medalii la competiții olimpice, cu consecința înfrângerii exigențelor constituționale ale art. 16 alin. (1) potrivit căroră "*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*", precum și a celor reglementate de art. 50 privind protecția specială a persoanelor cu handicap.

Avocatul Poporului apreciază că opțiunea legiuitorului pentru acordarea unor rentei viagere pentru sportivii de performanță cu nevoi speciale a fost justificată de necesitatea eliminării discriminărilor dintre sportivii cu nevoi speciale și ceilalți sportivi, fiind întemeiată pe o serie de considerente obiective, și anume îndeplinirea obligației statului de a asigura condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu handicap și de a încuraja persoanele cu handicap să se integreze în masa activă a populației.

Așa fiind, pe considerentul egalității de tratament între sportivii cu nevoi speciale, acordarea dreptului la rentă viageră ar trebui să se extindă și în privința **sportivilor cu nevoi speciale care au obținut medalie de aur, de argint sau de bronz în probele sportive individuale ori pe echipe din cadrul Jocurilor Mondiale ale Surzilor (devenite în prezent Jocurile Olimpice ale Surzilor), precum și din cadrul Jocurilor Olimpice pentru Persoane cu Handicap Intelectual.**

2. În ceea ce privește *admisibilitatea prezentei excepții de neconstituționalitate, apreciem că omisiunea legiuitorului de a include în norma juridică categoriile de persoane cu handicap participante la toate competițiile olimpice destinate persoanelor cu dizabilități, are relevanță constituțională generând un viciu de constituționalitate prin aceea că, astfel, statul eșuează în îndeplinirea obligației constituționale de realizare a unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității), prevăzute de art. 50 din Legea fundamentală.*

Pe cale de consecință, având în vedere competența sa generală în privința protecției drepturilor și libertăților omului, Avocatul Poporului nu poate ignora viciul de neconstituționalitate creat de art. 64 alin. (1) din Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare, și apreciază că acestea sunt constituționale, prin raportare la prevederile art. 16 și art. 50 din Constituție, numai în măsura în care se aplică tuturor sportivilor cu nevoi speciale care au obținut medalie de aur, de argint sau de bronz în probele sportive individuale ori pe echipe din cadrul Jocurilor Mondiale ale Surzilor (devenite în prezent Jocurile Olimpice ale Surzilor), precum și din cadrul Jocurilor Olimpice pentru Persoane cu Handicap Intelectual.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea